

Debreceni Egyetem
Mezőgazdaság-, Élelmiszertudományi és
Környezetgazdálkodási Kar

Természetpedagógia szakirányú továbbképzés

levelező tagozat

Tantárgyi tematikák

2018/2019. tanév

Debrecen

Megjegyzés: Az oktatók a változtatás jogát fenntartják a tematikák vonatkozásában!

KÖVETELMÉNYRENDSZER 2018/19 tanév II. félév

A tantárgy neve, kódja: Didaktika I. MTTTP002

A tantárgyfelelős neve, beosztása: Dr. Chrappán Magdolna PhD, főiskolai docens

A tantárgy oktatásába bevont további oktatók:

Szak neve, szintje: Természetpedagógia SZT

Tantárgy típusa: kötelező

A tantárgy oktatási időterve, vizsga típusa: 10/félév K

A tantárgy kredit értéke: 4

A tárgy oktatásának célja:

A tantárgy tartalma (14 hét bontásban):

TÁRSADALOM ÉS ISKOLA

Bevezetés (a koncepció ismertetése és indoklása; tematika, munkarend, szakirodalom, vizsgarend).

Iskola a változó időben: vázlat az intézmény történeti alakulásáról. Változatok a műveltségi kánonra. A tanítás szervező tényezői történeti metszetben. Az iskola mint metafora (szintek).

A mai magyar iskolarendszer: szerkezet, működés és működészavar. A szakiskola mint a rendszer működési zavaraira adott válasz. A tudomány műveltségképe vs. iskolai műveltségkép.

MEGISMERÉS – TANÍTÁS – TANULÁS

A tanítás és a tanulás felfogásának történeti fejlődése I. (Comenius előtti korszak; a szenzualizmus korszaka; a cselekvés pedagógiája).

A tanítás és a tanulás felfogásának történeti fejlődése II. (konstruktivizmus).

Tudástípológia a kognitív pedagógia rendszerében (tudásreprezentáció és tudástípusok; tudás és műveltségterületi/tantárgyi sajátosságok; memoriter és tudás: a képzetek tanítási relevanciája).

A fogalomalkotás mint ismeretelméleti és mint pedagógiai probléma: általános vs. egyes. (filozófiatörténeti előzmények; naív/köznapi fogalmak vs. tudományos fogalmak; fogalmi váltás; a fogalomalkotás helyes lépései a tanításban; modellezés; fogalomalkotás vs. tantárgyi sajátosságok).

A TANÍTÁS MINT TRANSZFORMÁCIÓ

Tantervtől a módszerig: Tanítási módszerek és tanulásszervezési formák (előnyeik és korlátaik; a tankönyvkutatás eredményei: a „jó” tankönyv jellemzői).

Nevelés és tanítás. A jó tanítás elemei (a tananyag birtoklása; a tanulói igények; tanítási stílus).

TANÜGYI ÉS ISKOLAI SZABÁLYOZÁS

Szabályozási szintek és dokumentumaik (makro-, mezo-, mikroszint; törvény, kormányrendelet).

Tantervi típusok (kontinentális, angolszász, „államszocialista”; központi és kerettanterv; NAT(ok); helyi tanterv; intézményi pedagógiai program).

Tantervi követelmények I.–II. (követelménytaxonómiák; az operacionalizált tantervi követelmény). A kurzus hallgatói véleményeztetése.

Évközi ellenőrzés módja:

Számonkérés módja (félévi vizsgajegy kialakításának módja – beszámoló, gyakorlati jegy, kollokvium, szigorlat): kollokvium

Oktatási segédanyagok: az előadások diasorai

Ajánlott irodalom:

Szabó László Tamás (2010): Bevezetés a tanári mesterségbe. Debreceni Egyetemi Kiadó (Pallas Debrecina 19.)

Csapó Benő (2001): Tudáskonceptiók. In: Csapó Benő – Vidákovich Tibor szerk.: Neveléstudomány az ezredfordulón. 88–106. p. Nemzeti Tk.

Csapó Benő: Kognitív pedagógia. In: Szabó László Tamás szerk. Didaktika szöveggyűjtemény (2004). 120–148. p. (Pallas Debrecina 2.)

Nahalka István: A tanulásra vonatkozó tudományos nézetek fejlődése. In: Szabó László Tamás szerk.: Didaktika szöveggyűjtemény (2004). 171 – 199. p. (Pallas Debrecina 2.)

KÖVETELMÉNYRENDSZER **2018/19. tanév 2. félév**

A tantárgy neve, kódja: MTTTP003

A tantárgyfelelős neve, beosztása: Dr. Kozák Lajos, adjunktus

A tantárgy oktatásába bevont további oktatók: -

Szak neve, szintje: Természetpedagógia szakirányú továbbképzési szak

Tantárgy típusa: kötelező

A tantárgy oktatási időterve, vizsga típusa: 1. félév, kollokvium

A tantárgy kredit értéke: 3

A tárgy oktatásának célja:

A környezeti nevelés fogalmának tisztázása, a környezeti nevelés kialakulásának bemutatása. Az ismert környezeti nevelési módszerek áttekintése. A különböző szintű környezeti nevelési programok tervezésének és gyakorlatban történő megvalósítási lehetőségeinek a tárgyalása. Az iskolán kívüli módszerek bemutatása. Az elméleti és gyakorlati munka, a környezeti nevelés során alkalmazott tevékenység értékelése. A környezeti nevelés fenntartható, illetve tartamos fejlődésben betöltött szerepének bemutatása.

A tantárgy tartalma (14 hét bontásban):

1. Bevezetés. Környezeti nevelési alapfogalmak. A környezeti nevelés és fenntarthatóság fogalmának kialakulása és fejlődéstörténete.
2. A környezeti nevelés céljai, feladatai. A környezeti nevelés alapelvei.
3. A környezeti nevelés stílusai és módszerei. A környezeti nevelés követelményei, kívánalmi.
4. A személyes és a társadalmi környezet szerepe a környezeti nevelésben.
5. Környezeti nevelés különböző életkorokban.
6. Intézményes környezeti nevelés. Környezeti nevelés a tanórákon. Iskolai, tanórán kívüli környezeti nevelés. Környezeti nevelés az iskolán kívül.
7. Környezeti nevelés az erdei iskolákban.
8. Zöld táborok – táborszervezés.
9. A környezeti nevelés és az ökoturizmus.
10. Környezeti nevelés az ex situ természetvédelem intézményeiben.
11. Környezeti nevelés a szakképzésben, a felső- és a felnőttoktatásban.
12. A fenntarthatóságra nevelés – a felelős fogyasztásra nevelés alapjai.
13. A magyarországi környezeti neveléssel foglalkozó intézmények, társadalmi szervezetek bemutatása. Nemzetközi kitekintés - a környezeti nevelés Európában.
14. Környezeti nevelési programok készítése. A környezeti nevelési programok készítésének alapelvei.

Évközi ellenőrzés módja: -

Számonkérés módja (félévi vizsgajegy kialakításának módja – beszámoló, gyakorlati jegy, kollokvium, szigorlat): kollokvium

Oktatási segédanyagok: előadás anyagok

Ajánlott irodalom:

Havas P. (szerk.), 1999: A környezeti nevelés Európában. Körlánc Egyesület, Budapest.

Lükő I., 2003: Környezetpedagógia. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.

Palmer, J. és Neal, P., 1998: A környezeti nevelés kézikönyve. Körlánc Egyesület, Budapest.

Sallai R. B. (szerk.) 2003: Zöldszemmel – Ötlettár környezeti neveléshez. Nimfea Természetvédelmi Egyesület, Túrkeve.

Wheeler, K. és Perraca, B. A., 2001: A fenntarthatóság pedagógiája. Körlánc Egyesület, Budapest.

KÖVETELMÉNYRENDSZER **2018/19 tanév II. félév**

A tantárgy neve, kódja: Személyiségfejlesztés és csoportépítés MTTTP005

A tantárgyfelelős neve, beosztása: Veressné Dr. Gönczi Ibolya

A tantárgy oktatásába bevont további oktatók:

Szak neve, szintje: Természetpedagógia SZT

Tantárgy típusa: kötelező

A tantárgy oktatási időterve, vizsga típusa: 5+5/félév GY

A tantárgy kredit értéke: 4

A tárgy oktatásának célja:

A tantárgy tartalma (14 hét bontásban):

1. Ismerkedés, a kurzus általános bemutatása, követelmények ismertetése
2. A társas lény: szocializáció, szociális tanulás, szerep, attitűd
3. Társas érintkezés: személypercepció
4. Attribúció
5. Sztereotípa és előítélet
6. A csoport: típusai, létrejötte, fejlődése
7. A csoport szerkezete, státuszok, Szociometria
8. Egyén a csoportban: szociális befolyásolás, konformitás, engedelmesség
9. A csoport hatékonysága. Csoportdöntés.
10. Csoportok közötti konfliktusok és feloldásuk
11. Szervezeti magatartás. Vezetés. A tanár mint vezető.
12. Kitekintés: bizalom és anómia

Évközi ellenőrzés módja:

Számonkérés módja (félévi vizsgajegy kialakításának módja – beszámoló, gyakorlati jegy, kollokvium, szigorlat): kollokvium

Oktatási segédanyagok: az előadások diasorai

Ajánlott irodalom:

E. Berne (2002): Emberi játszmák. Háttér.

Kagan, Spencer (2004): Kooperatív tanulás. Önkönet, Budapest

Mészáros Aranka (szerk.) (2002): *Az iskola szociálpszichológiai jelenségvilága*. ELTE Eötvös Kiadó.

Nádasi Mária (2003): Projektoktatás – elmélet és gyakorlat. ELTE Neveléstudományi Intézet

Síklaki István (1995) (szerk.) A szóbeli befolyásolás alapjai. Nemzeti Tankönyvkiadó.

Vörös Anna (2004): Osztálytermi interakciók, tanár-diák kommunikáció. In Kollár Katalin – Szabó Éva (szerk.): Pszichológia pedagógusoknak. Osiris.